

ספירת מבקרים באמצעות חיישנים ביער ביריה

שמעונה סבג־דרעי

מנהלת מחלקת קליטת קהל מרחב צפון
ShimonaA@kkl.org.il

וזה בהחלט מספר גבוה, הרבה מעבר למצופה. בסוף שנת 2020 הותקנה בשביל תאורה, ומספר המבקרים גדל. מהנתונים עולה כי כ־58% מהמבקרים עברו בשביל הבריאות, כ־24% בחניון המצודה, וכ־18% בכניסה המזרחית החדשה לשביל.

בשנת 2021 המשיכה מגמת העלייה במספר ההולכים בשביל הן בשל הקורונה (חדרי הכושר נסגרו ואנשים יצאו יותר להליכות בחוץ) הן בשל התאורה שאפשרה לאנשים ללכת בשביל גם בלילה. לדוגמה, בפברואר 2021 הלכו בשביל בין השעות 17:00–23:59 4,000 איש, לעומת 1,000 איש בפברואר 2020. ב־18–20 בפברואר 2021 כיסה שלג את האזור, ומספר המבקרים הכולל בו עלה והגיע לשיא יומי של 10,000 איש, יותר מפי שניים מאשר בימים אחרים באותו חודש.

הנתונים המדויקים שמתקבלים מהמערכת מאפשרים לנו לדעת מהו מספר המבקרים באתר. כמו כן, אנו רואים את הפילוח שלהם על פי שעות, כלומר יודעים מהן שעות השיא מבחינת מספר המבקרים. הנתונים מסייעים בידינו בהכנת תוכנית לשדרוג קליטת המבקרים במצודה.

לאור הניסיון המוצלח מרחב צפון מעוניין להתקין מערכות דומות נוספות באתרים קולטי קהל, כגון שבילי אופניים, מרכזי מבקרים ופארקים. הדבר יסייע בקבלת נתוני אמת של מבקרים ובהיערכות לקליטתם בימי שיא, חגים ושבטות.

מצודת ביריה היא אתר התיישבות ומורשת הנמצא ביער ביריה, היער הנטוע הגדול בגליל. בלב היער מצויה המצודה ששוקמה על ידי קק"ל בשיתוף המועצה לשימור מבנים ואתרים והפכה למוזיאון המתעד את תולדות המקום. בשנת 2005 הוכשר ביער שביל הבריאות, שביל אספלט שאורכו כ־3.5 קילומטרים והוא מותאם להליכה ביער. השביל נעשה פופולרי בקרב אוכלוסיות שונות, והדבר הוביל להארכתו ולפיתוח מקטע נוסף בו בשנת 2019.

לאחר פיתוח המקטע החדש נראה כי מספר הצועדים עליו אינו גדול. בשל כך, הוזמנה חברת CountRite לבצע הרצה ניסיונית לספירת מבקרים, שתספק תובנות כיצד ניתן למשוך צועדים לשביל. היתרון הגדול של הספירה הניסיונית הוא שהיא נעשית בעזרת מערכות נסתרות שאינן מצריכות חיבור לחשמל או לאינטרנט. לשם פעולת מערכות הספירה הותקנו חיישנים, משטח דריכה ולולאות כביש בשלוש כניסות: בכניסה לחניון המצודה, בכניסה לשביל הבריאות (השביל הישן) ובכניסה המזרחית (המקטע החדש). המידע מהמערכת מועבר לענן באינטרנט, ואנו יכולים לצפות בדו"חות ספירת המבקרים מכל מחשב.

התוצאות איששו את השערתנו כי מעט אנשים צועדים על המקטע החדש של השביל. לאחר שהוספנו שילוט והכוונה למקטע החדש, נרשמה עלייה גדולה במספר ההולכים עליו. היות שכך, הארכנו את השביל והפכנו אותו למעגלי, כך שאפשר להגיע באמצעותו גם למערת בר נתן ואביי ולמצודה. באמצעות המערכת ראינו כי בשנת 2020 הגיעו כ־220,000 מבקרים להליכה בשביל הבריאות,

שביל הבריאות
צילום: כמאל עליאן

מצודת בירה בשלג, 2021
צילום: כאמל עליאן